

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування: питання-відповіді

ГУ ДПС у Київській області повідомляє, що 16.04.2022 набрав чинності Закон України від 01.04.2022 № 2173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо адміністрування окремих податків у період воєнного, надзвичайного стану». Надаємо додаткові та уточнюючі відповіді на актуальні питання платників податків щодо особливостей застосування спрощеної системи оподаткування, які розміщені на вебпорталі ДПС (за посиланням: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/578879.html>).

1. Як будемо звітувати з єдиного податку за ставкою 2 відсотки (терміни та форми)?

Податковим (звітним) періодом для платників єдиного податку третьої групи за ставкою 2 відсотки доходу є календарний місяць.

Платники єдиного податку третьої групи за ставкою 2 відсотки доходу подають до контролюючого органу податкову декларацію платника єдиного податку у строки, встановлені для місячного податкового (звітного) періоду.

Наразі з урахуванням змін, внесених до Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розроблено нову форму податкової декларації платника єдиного податку третьої групи на період дії воєнного, надзвичайного стану, яка затверджена наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2022 № 124.

2. Які підстави для відмови у реєстрації платником єдиного податку 3 групи на 2 відсотки при невідповідності СГ, якщо заборонено проведення камеральних перевірок?

Реєстрація платником єдиного податку третьої групи за ставкою 2 відсотки доходу здійснюється за результатами обробки заяви про застосування спрощеної системи оподаткування.

Опрацювання заяви про застосування спрощеної системи оподаткування, відповідно до норм статті 75 Кодексу, не є предметом

камеральної перевірки.

При цьому підставами для відмови у реєстрації платниками єдиного податку третьої групи за ставкою 2 відсотки доходу є здійснення суб'єктами господарювання діяльності, визначеної підпунктом 9.3 пункту 9 підрозділу 8 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

3. Чи можуть перейти на спрощену систему оподаткування СГ, які видобувають або реалізують воду?

Відповідно до підпункту 1 підпункту 9.3 пункту 9 підрозділу 8 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу не можуть бути платниками єдиного податку третьої групи за ставкою 2 відсотки доходу суб'єкти господарювання, які здійснюють видобуток, реалізацію корисних копалин (крім видобування підземних та поверхневих вод підприємствами, які надають послуги централізованого водопостачання та водовідведення).

4. Якщо платник обрав єдиний податок за ставкою 2 відсотки, чи буде у нього можливість обрати єдиний податок за іншою ставкою протягом року?

Так, платники єдиного податку третьої групи за ставкою 2 відсотки доходу не обмежені в праві змінити ставку єдиного податку третьої групи на 3 або 5 відсотків доходу шляхом подання до контролюючого органу заяви про зміну ставки.

При цьому у заяві про зміну ставки суб'єкти господарювання:

- не заповнюють розділ 5.1 «Обрання або перехід на спрощену систему оподаткування»;
- зазначають у розділі 5.2 «Зміна ставки та групи» у полі «зі ставки» діючу ставку у розмірі 2 %, а у полі «на ставку» – обрану ставку у розмірі 3 або 5 відсотків доходу.

Такі платники єдиного податку мають право змінити ставку 2 відсотки доходу на ставку єдиного податку, яку застосовували до обрання спрощеної системи з особливостями оподаткування.

5. Чи обов'язково подавати заяву на єдиний податок за ставкою 2 відсотки, якщо платник подав до 16 березня заяву на 5 відсотків?

Якщо платника на підставі раніше поданої заяви про застосування спрощеної системи оподаткування зареєстровано за ставкою 5 % доходу, та при цьому такий платник бажає перейти на сплату єдиного податку третьої групи за ставкою 2 % доходу, йому необхідно подати до контролюючого органу заяву про зміну ставки.

6. Обсяг доходу за календарний рік не більше ніж 10 млрд грн рахується з 01.01.2022 чи з дати переходу на єдиний податок третьої групи за ставкою 2 відсотки доходу?

Відповідно до п.п. 9.2 пункту 9 підрозділу 8 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу платниками єдиного податку третьої групи можуть бути ФОП та юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми.

До таких осіб не застосовується обмеження щодо обсягу доходу та кількості осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах.

7. Як буде формуватись декларація з податку на прибуток річна та враховуватись витрати, якщо на єдиному податку за ставкою 2 відсотки будемо лише 2 квартали?

Відповідно до підпункту 9.12 пункту 9 підрозділу 8 розділу XX Кодексу платник, який протягом календарного року перейшов на сплату єдиного податку за ставкою 2 відсотки, у разі відновлення ним у цьому ж році сплати податку на прибуток підприємств складає та подає податкову декларацію з податку на прибуток підприємств наростаючим підсумком з початку такого календарного року. При цьому результати діяльності за періоди перебування на сплаті єдиного податку за ставкою 2 відсотки не враховуються при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, зазначеного у підпункті

134.1.1 пункту 134.1 статті 134 цього Кодексу, з урахуванням положень підрозділу 4 цього розділу для платників податку на прибуток, які перейшли із спрощеної системи оподаткування на загальну.

Таким чином, для платників ЄП які протягом календарного року застосовували спрощену систему оподаткування зі сплатою єдиного податку за ставкою 2%, наприклад, у II та III кварталах, і з IV-го кварталу переходять на загальну систему оподаткування, звітним періодом є календарний рік, який для них починається з початку такого календарного року та закінчується 31 грудня такого року.

Витрати, визнані такими платниками у складі фінансового результату до оподаткування, за періоди перебування на сплаті єдиного податку за ставкою 2 відсотки, не враховуються при визначенні об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств за звітний період – рік.

При цьому фінансовий результат до оподаткування податкового звітного періоду збільшується на суму доходу, отриманого як оплата у періоді перебування на загальній системі оподаткування за товари роботи, послуги, відвантажені (надані) під час перебування на спрощеній системі оподаткування (пункт 41 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу) незалежно від того, чи застосовує платник податку на прибуток коригувальні різниці чи ні.

8. Чи збережеться збиток минулих періодів по декларації, після відміни воєнного стану та при тимчасовому переході на єдиний податок?

Відповідно до п.п. 9.12 п. 9 підрозд.8 розд. XX ПКУ від'ємне значення об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств, що існувало на дату переходу на сплату ЄП, може бути зараховане у зменшення об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств, що виникатиме після відновлення сплати цього податку, у порядку визначеному пунктом 140.4 статті 140 ПКУ.

9. Щодо декларації з податку на прибуток, прокоментуйте, будь ласка, яку звітність подавати, якщо, наприклад, перейшли на ЄП не з квітня, а з травня? І після закінчення війни, яким чином звітуватись?

Якщо платник податку на прибуток переходить на сплату ЄП з травня він зобов'язаний подати декларацію з податку на прибуток підприємств за звітний період півріччя. В цій декларації будуть враховані наростаючим підсумком результати діяльності починаючи з 1 січня звітного року по дату переходу на ЄП у травні та відповідно платник повинен подати у складі такої декларації фінансову звітність складену за результатами діяльності за цей період. Якщо платник, який протягом календарного року перейшов на сплату ЄП за ставкою 2 %, у цьому ж році відновлює сплату податку на прибуток підприємств, то він подає податкову декларацію з податку на прибуток підприємств наростаючим підсумком з початку такого календарного року.

Якщо платник використовує у 2022 році річний звітний період, він подає першу податкову декларацію з податку на прибуток підприємств після відновлення сплати цього податку за підсумками звітного періоду – 2022 рік. У разі перебування платника у 2022 році на квартальному звітному періоді і повернення його на загальну систему оподаткування наприклад з III-го кварталу, такий платник подає податкову декларацію з податку на прибуток підприємств після відновлення сплати цього податку за підсумками 9 місяців 2022 року та за 2022 рік.

**Головне управління ДПС у Київській області
03151, м. Київ, вул. Народного Ополчення, 5а
тел.: (044) 246-23-40**

Офіційний вебпортал Державної податкової служби України: www.tax.gov.ua
Інформаційно-довідковий департамент ДПС України: 0-800-501-007
"Гаряча лінія" ДПС України "Пульс":
0-800-501-007 (напрямок «4»)
Акредитований центр сертифікації ключів:
044-284-00-10

